

I N F O R M A C I J A

o zaključivanju Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Crne Gore i
Ministarstva narodne odbrane Rumunije o podršci države domaćina na vojnoj vježbi
„Black Sea Rotational Force 17.1“ i tokom vojnih vježbi „Platinum Eagle 17.1“ i
Platinum Eagle 17.2“

Savjet za odbranu i bezbjednost je Odlukom, broj 80/17-01-1/2 od 13. januara 2017. godine, odobrio učešće pripadnika Vojske Crne Gore na vježbama u inostranstvu u 2017. godini, prema Planu međunarodnih vježbi u 2017. godini u kojima učestvuje Vojska Crne Gore. Shodno navedenom planu, jedna od aktivnosti je i učešće do 40 pripadnika Vojske Crne Gore na vojnim vježbama „Platinum Eagle 17.1“ i Platinum Eagle 17.2“.

U cilju realizacije ovih vježbi, koje će se održati od 24. aprila do 5. maja 2017. godine, na poligonu Babadag, Rumunija, pripremljen je Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Crne Gore, kao zemlje učesnice i Ministarstva narodne odbrane Rumunije, kao zemlje domaćina, o podršci države domaćina na vojnoj vježbi „Black Sea Rotational Force 17.1“ i tokom vojnih vježbi „Platinum Eagle 17.1“ i Platinum Eagle 17.2“. Navedenim Tehničkim sporazumom regulišu se međusobne obaveze zemlje domaćina i zemlje učesnice, kao što su unos i iznos vojne opreme i naoružanja, logistička podrška, prava i obaveze ugovorenih strana i slično.

Finansijska sredstva za učešće pripadnika Vojske Crne Gore na navedenim vježbama planirana su budžetom Ministarstva odbrane za 2017. godinu, Program Vojska, konto 4318. S tim što US EUCOM snosi troškove prevoza ljudstva, smještaja i ishrane lica angažovanih na vježbama.

Na osnovu iznijetog, Ministarstvo odbrane predlaže da Vlada Crne Gore doneše sljedeće

Z A K L J U Č K E

1. Vlada Crne Gore prihvati je Predlog tehničkog sporazma između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva narodne odbrane Rumunije o podršci države domaćina na vojnoj vježbi „Black Sea Rotational Force 17.1“ i tokom vojnih vježbi „Platinum Eagle 17.1“ i Platinum Eagle 17.2“.
2. Ovlašćuje se pukovnik Brajković Svetozar, načelnik Odjeljenja za operacije i obuku (G-3/7), Generalštaba Vojske Crne Gore, da potpiše Tehnički sporazum iz tačke 1 Zaključaka.

TEHNIČKI SPORAZUM

IZMEĐU

MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE

I

MINISTARSTVA NARODNE ODBRANE RUMUNIJE

**O PODRŠCI DRŽAVE DOMAĆINA NA VOJNOJ VJEŽBI “BLACK SEA
ROTATIONAL FORCE 17.1” I TOKOM VOJNIH VJEŽBI “PLATINUM
EAGLE 17.1” I “PLATINUM EAGLE 17.2”**

Ministarstvo Ministarstvo odbrane Crne Gore i Narodne odbrane Rumunije, u daljem tekstu - ugovorne strane.

IMAJUĆI U VIDU DA ovaj Tehnički sporazum (TS) ne stvara zakonom obavezujuća prava i obaveze koje već ne postoje u skladu sa bilo kojim međunarodnim sporazumom stvorenim između ugovornih strana,

U SKLADU SA Sporazumom između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva Narodne Odbrane Rumunije, potписанog u Bukureštu, 17. septembra 2008. godine i potписанog u Podgorici, 09. oktobra 2008.godine, u daljem tekstu - Sporazum,

SMATRAJUĆI DA odredba ovog sporazuma, između država članica Sjeverno-Atlantskog Sporazuma i drugih država koje učestvuju u partnerstvu za mir, o statusu njihovih vojnih snaga potpisana 19. juna, 1995.godine, u daljem tekstu SOFA PfP ,

PRIMJEĆUJUĆI želju za jedinstvenim postupkom primjenljivim na oružane snage zemalja učesnica u sprovođenju obuke,

U ŽELJI DA se napravi dogovor o detaljima obuke, logističke podrške, finansijskih i drugih odgovornosti i zahtjeva ugovornih strana,

OPREDJELJENOST ka jačanju prijateljskih veza i obostranog razumijevanja između zemalja učesnica,

Usaglasile su se u sledećim odredbama:

Član 1

DEFINICIJE I SKRAĆENICE

Za upotrebu ovog TS koristiće se sledeći termini:

1. TS: Tehnički sporazum (Technical Agreement - TA)
2. Vježba: (Training Event TE): Nazivi vježbi su "Platinum Eagle 17.1" i "Platinum Eagle 17.2", one su dio vojne vježbe "Black Sea Rotational Force

17.1” i biće održane Rumuniji u periodu od 20. februara do 01. marta 2017. godine i od 24. aprila do 04. maja 2017. godine.

3. Ugovorne strane: Ministarstvo odbrane Crne Gore i Ministarstvo Narodne Odbrane Rumunije.
4. Učesnici: Pripadnici vojske ugovornih strana će učestvovati u pripremi i sproveđenju ove vježbe.
5. Država domaćin (DD): Rumunija (Host Nation - HN)
6. Podrška državi domaćinu (PDD) (Host Nation Support HNS): sredstva i usluge obezbjeđuje država domaćin za zemlju koja šalje svoje oružane snage za svrhe vježbe.
7. Mihail Kogalniceanu - Trajno istureno operativno mjesto (MK PFOS)
8. Područje vježbe – Babadag (Babadag Training Area BTA) – oblast u kojoj će se vježba održati.
9. Područje vježbe - Smaragdan (Smaragdan Training Area STA) – oblast u kojoj će se vježba održati.
10. Država koja šalje svoje pripadnike vojske: Crna Gora (Sending Nation SN)
11. Područje vježbe (Training Event Area TEA) : Učesnici će koristiti kopnene, vodene i vazdušne dijelove teritorije države domaćina.
12. Pomorske snage Evrope i Afrike (Marine Forces Europe and Africa MFE/A).
13. Početna tačka (Point of Enrtry POE): Granični prelaz sa Republikom Bugarskom i Rumunijom gdje će pripadnici vojske države koja ih šalje stupiti na teritoriju države domaćina.

Član 2

CILJEVI I ZADACI

1. Ovim tehničkim sporazumom uspostavljaju se administrativne procedure o sproveđenju aktivnosti tokom vježbe, sa kojim su se usaglasile ugovorne strane. Cilj ovog tehničkog sporazuma je da odredi prava i obaveze ugovornih strana i učesnika, kao i osnovne principe stvarnih aranžmana za podršku koji će voditi ka sproveđenju ove vježbe.

2. Ugovorne strane su se usaglasile u tome da će uložiti najveće napore kako bi se zadovoljili uslovi ovog tehničkog ugovora i kako bi se vježba uspješno obavila.
3. Sve odredbe ovog tehničkog ugovora primjenjuju se isključivo u skladu sa pripremom i sprovodenjem ove vježbe.

Član 3

OSNOVNE ODREDBE

1. Svi detalji koji se odnose na sprovodenje ovog TS i sprovodenje vježbe, određeni su od strane samih ugovornih strana.
2. Upotreba objekata države domaćina i aktivnosti vježbe će se vršiti u skladu sa utvrđenim pravilima i propisima o zaštiti na radu u skladu sa pravnim kodeksom države domaćina i važećim pravilima spomenutih oružanih snaga.
3. Tokom ove vježbe engleski će biti radni jezik i država domaćin neće obezbjediti prevodioca.

Član 4

VJEŽBA

1. “Black Sea Rotational Force 17.1”, vježbe “PLATINUM EAGLE 17.1”, i “PLATINUM EAGLE 17.2” će se održati u Rumuniji na području poligona Babadag i području vježbe Smaragdan.
2. Model vježbe “PLATINUM EAGLE 17.1” će se održati u Rumuniji u periodu od 20. februara do 1. marta 2017. godine. Učesnici iz Crne Gore će biti raspoređeni na teritoriji Rumunije najkasnije do 25. februara 2017. godine i pregrupisani na teritoriji najkasnije do 03. marta 2017. godine. Model vježbe “PLATINUM EAGLE 17.2” će se održati u Rumuniji u periodu od 24. aprila do 4. maja 2017. godine. Učesnici iz Crne Gore će biti raspoređeni na teritoriji Rumunije najkasnije do 23. aprila 2017. i pregrupisani na teritoriji najkasnije do 06. maja 2017. godine.

3. Država koja šalje svoje pripadnike vojske (Crna Gora) će učestvovati u vježbi "PLATINUM EAGLE 17.1" sa najviše 3 osobe i u vježbi "PLATINUM EAGLE 17.2" sa najviše 40 osoba.
4. Učesnici iz Crne Gore će stići na područje poligona Babadag i Smaragdan sa svojom borbenom opremom.

Član 5

OBAVEZE UGOVORNIH STRANA

1. Ugovorne strane su odgovorne za izvršenje svojih obaveza koje se tiču pripreme i sprovođenja ove vježbe, u skladu sa SOFA PfP.
2. Podrška države domaćina počinje od onog trenutka kada pripadnici vojske države koja ih šalje, stupe na teritoriju države domaćina i završava se onog trenutka kada poslednji pripadnik vojske države koja ih šalje napusti teritoriju države domaćina.
3. Unutrašnja komunikacija pripadnika vojske države koja ih šalje će se vršiti putem sredstava koje će obezbjediti država koja šalje svoje pripadnike vojske, koristeći učestalost koju će odrediti organizator vježbe.
4. Država domaćin neće obezbjediti prevoz od početne tačke do područja vježbe za učesnike države koja šalje svoje pripadnike vojske. Ovo će biti predmet dogovora između Ministarstva odbrane Crne Gore i pomorskih snaga Evrope i Afrike.
5. Sve medicinske usluge će biti obezbjeđene u skladu sa članom 10.
6. Pripadnici vojske države koja ih šalje će ponijeti svoje lično naoružanje.
7. Država domaćin će na području vježbe Babadag obezbjediti ekuaciju i zaštitu vojnih snaga države koja šalje svoje pripadnike.
8. U slučaju da se učesnicima dogodi neki incident, kao što je definisano u zakonodavstvu države domaćina, a koji se odnosi na zdravlje i bezbjednost, to će odmah biti saopšteno komandantu odreda, a nakon toga nacionalnim

strukturama koje su u njegovom području. Istraga ovih incidenata mora biti sprovedena prema nacionalnim propisima države domaćina.

9. Vojne vlasti države koja šalje svoje pripadnike vojske imaju obavezu da obavijeste Rumunske vojne vlasti u roku od 24 sata od trenutka osnovane sumnje da se na teritoriji države domaćina dogodio potencijalni zločin počinjen od strane učesnika države koja šalje svoje pripadnike vojske.

Član 6 **BEZBJEDNOST I SIGURNOST**

1. Tokom cijelog perioda obuke, država domaćin će imati obavezu da obezbjedi sigurnost i zaštitu vojnih snaga, u cilju smanjenja ugroženosti učesnika, objekata, opreme i rada u slučaju bilo kakve vrste prijetnje u svim situacijama.
2. Poštovanje bezbjednosnog odmora učesnika države koja šalje svoje predstavnike vojske tokom vježbe.
3. Na početku svakog događaja tokom vježbe, država domaćin će učesnike države koja šalje svoje pripadnike vojske adekvatno izvjestiti o bezbjednosti i sigurnosti, u skladu sa zakonom Rumunije.
4. Učesnici države koja šalje svoje pripadnike vojske će koristiti objekte države domaćina u skladu sa zakonom i propisima države domaćina i procedurama koje su u vezi sa vježbom.
5. Po posebnim zahtjevima, država domaćin će od početne tačke do područja vježbe i nazad do izlazne tačke obezbjediti konvojsku pratinju za učesnike države koja šalje svoje pripadnike vojske tokom njihovog kretanja po teritoriji države domaćina. Država koja šalje svoje pripadnike vojske će državi domaćinu poslati zahtjev za podršku bezbjednosti pokreta najmanje 10 dana prije dolaska na teritoriju države domaćina.

Član 7 **PRAVNI ASPEKTI**

1. Učesnici države koja šalje svoje pripadnike vojske su obavezni da tokom vježbe poštuju zakon, propise, procedure i običaje države domaćina i da se suzdržavaju od aktivnosti koje nisu u skladu sa prirodom vježbe.
2. Odgovornost učesnika države koja šalje svoje pripadnike vojske, koja se odnosi na potencijalno prouzrokovane štete, njihovu disciplinsku i krivičnu odgovornost, kao i na njihov status, biće regulisana u skladu sa SOFA PfP.
3. Na teritoriji države domaćina, država koja šalje svoje pripadnike vojske je pod disciplinskom komandom svojih državnih vlasti i visokih predstavnika.
4. Učesnici će poštovati propise i standarde države domaćina koji se odnose na očuvanje životne sredine, kako je detaljno navedeno u članu 11 ovog ugovora. Država domaćin će obavjestiti državu koja šalje svoje pripadnike vojske o propisima i standardima očuvanja životne sredine države domaćina.
5. U slučaju ugrožavanja životne sredine (zagаđenje, požar ili neke druge štete nanijete životnoj sredini), ugovorne strane će odmah biti obavještene, tako da će eksperti moći da obave procjenu štete i naplata će biti sprovedena u skladu sa članom 8 ovog ugovora između ugovornih snaga Sjeverno Atlantskog Saveza i njihovih vojnih snaga. (NATO SOFA).

Član 8

ZAŠTITA INFORMACIJA

1. Povjerljive informacije koje su dobijene ili razmijenjene tokom pripreme i sprovоđenja vježbe kao i ovaj tehnički ugovor će biti upotrebljeni, prenijeti i očuvani u interesu ugovornih strana i u skladu sa ciljevima ovog TS kao i međunarodnim ugovorima koji su na snazi između ugovornih strana.
2. Sva obaveštenja sa vježbe, uključujući mape i slike oblasti u kojoj će se vježba održati, u koliko su podijeljena između ugovornih strana/svih uključenih strana u ovoj vježbi, će se tretirati na način koji je dozvoljen odredbama koje su na snazi između ugovornih strana/svih uključenih strana.

Član 9

OPŠTA LOGISTIČKA PODRŠKA

1. Pomorske snage Evrope i Afrike OS SAD će pokriti sve logističke troškove uključujući smještaj i ishranu učesnika države koja šalje svoje pripadnike vojske.
2. Država koja šalje svoje pripadnike vojske neće pokriti troškove u vezi sa unutrašnjim transportom tokom podrške vježbi i tokom pripreme i sproveđenja vježbe, u vojnim objektima područja vježbe.
3. Državi koja šalje svoje pripadnike vojske će takođe bez naplate biti obezbjedena parking mjesta za vozila u barakama ili vojnim objektima.
4. Država domaćin neće obezbjediti radne prostorije. Posebna odredba može biti uspostavljena dogovorom između Pomorskih snaga Evrope i Afrike OS SAD i Ministarstva odbrane Crne Gore.
5. Država domaćin će obezbjediti komunikacionu podršku neophodnu za sproveđenje ove vježbe. Bilo kakva specijalizovana komunikacijska oprema koju država koja šalje svoje pripadnike vojske zatraži kako bi komunicirala sa svojim Ministarstvom odbrane ili kopnenim snagama je odgovornost države koja šalje svoje snage i treba to da riješi sa državom domaćinom u pogledu sastava i načina učestalosti.
6. Država domaćin neće obezbjediti usluge pranja rublja. Posebna odredba može biti uspostavljena putem dogovora između Pomorskih snaga Evrope i Afrike OS SAD i Ministarstva odbrane Crne Gore.

Član 10

MEDICINSKA PODRŠKA

1. U skladu sa paragrafom 5 člana 11 NATO SOFA, država domaćin se saglasila da državi koja šalje svoje pripadnike vojske obezbjedi osoblje bilo hitne medicinske ili stomatološke pomoći, uključujući hospitalizaciju, pod istim uslovima koji važe za pripadnike države domaćina. Nastavak liječenja će biti plaćen od strane države koja šalje svoje predstavnike vojske, preko vlade države koja šalje svoje predstavnike vojske, važećom nacionalnom polisom osiguranja ili lično u skladu sa procedurama odgovarajuće zdravstvene ustanove.

2. Hitna medicinska pomoć će biti obezbjeđena bez naplate od strane Pomorskih snaga Evrope i Afrike OS SAD i specijalnih vojnih i civilnih objekata države domaćina. Medicinska njega, koja nije hitna, biće pokrivena od strane države koja šalje svoje predstavnike vojske ili pojedinca, što zavisi od važećih procedura države koja šalje svoje prestavnike vojske.
3. Troškovi koji uključuju bolničko lijeчењe će biti plaćeni od strane države koja šalje svoje predstavnike vojske ili pojedinačno, što zavisi od njihovog individualnog osiguranja i državnih procedura.
4. Pomorske snage Evrope i Afrike OS SAD i država domaćin će obezbjediti medicinsku pomoć na sledeći način:
 - a. jedna NATO 1 medicinski tim Nivoa 1 unutar lokacije vježbe;
 - b. medicinska njega, uključujući hirurške i druge intervencije, u civilnoj bolnici, u skladu sa njenim propisima;
 - c. na ovom području će na raspolaganju biti jedna pokretna kola hitne pomoći sa ljekarom i opremom za hitnu medicinsku pomoć;
 - d. medicinska evakuacija sa tačke povrede do najbliže medicinske ustanove.
5. Država domaćin će biti odgovorna za sakupljanje i odlaganje bilo kakvog medicinskog otpada stvorenog prilikom davanja medicinskih usluga tokom ove vježbe. Kada god bude u mogućnosti, država koja šalje svoje pripadnike vojske treba da je odgovorna za deponovanje svog medicinskog otpada do najbližih medicinskih ustanova države domaćina.
6. U slučaju smrti nekog člana pripadnika države koja ih šalje, nadležni organi obje ugovorne strane se odmah obavještavaju. Nakon saradnje sa državom domaćinom, država koja šalje svoje pripadnike vojske preuzima odgovornost, u skladu sa svojim važećim propisima i od države domaćina tokom vježbe preuzima stvari svog pripadnika vojske.
7. U slučaju da tokom vježbe dođe do smrti jednog od stanovnika države domaćina, što podrazumijeva i pripadnike vojske države koja ih šalje, nadležni organi i države domaćina i države koja šalje svoje pripadnike vojske se odmah obavještavaju.
8. Ako država domaćin zatraži autopsiju preminulog, ljekar države domaćina će izvršiti proceduru. Ljekar postavljen od strane države koja šalje svoje predstavnike vojske takođe može izvršiti autopsiju. Po zahtijevu države koja šalje svoje predstavnike vojske, država domaćin će dostaviti kopiju izvještaja sa autopsije.

9. Država koja šalje svoje pripadnike vojske će obezbjediti da je njeno medicinsko osoblje spremno za vježbu.

Član 11

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

1. Država domaćin će obezbijediti odlaganje otpada (uključujući i opasni otpad) u skladu sa važećim propisima.
2. Sav prenos opasnog materijala će biti u skladu sa zakonodavstvom države domaćina o nabavci i rukovanju opasnim supstancama i prenosu opasnog tereta i u skladu sa važećim međunarodnim ugovorima.
3. Država domaćin će obezbijediti sredstva za gašenje požara na području obuke u skladu sa propisima države domaćina.
4. Pripadnici vojske države koja ih šalje će preduzeti određene mjere za zaštitu prirode i životne sredine, zemljišta, vazduha, šume i drugog rastinja i divljine u skladu sa zakonima države domaćina i važećim međunarodnim sporazumima o zaštiti životne sredine.
5. Po završetku vježbe, područje u kome će vježbe biti održane se mora vratiti u prvočitno stanje. Ovo će biti utvrđeno od strane inspekcije prije i poslije obuke. Utvrđivanje mogućih mera od strane inspekcijskog tima će biti organizovano od strane države domaćina u skladu sa važećim zakonima i propisima kako bi se područje vježbe vratilo u svoje prvočitno stanje.
6. U slučaju ugrožavanja ekološke sredine država koja šalje svoje pripadnike vojske ima obavezu da odmah obavjesti odgovarajuću tačku kontakta.
7. Država domaćin će organizovati nadzor zemljišta, vazduha, buke i vode prije, tokom i poslije vježbe na lokacijama na kojima će instrumenti biti postavljeni gdje se inače sprovode faze za svaku vježbu.

8. Ugovorne strane neće koristiti materijale i zalihe koje mogu izazvati radioaktivno i hemijsko zagađenje ili bilo kakvo trajno ugroženje životne sredine.
9. Ugovorne strane će strogo poštovati domaće i međunarodno zakonodavstvo o postupanju sa opasnim supstancama.

Član 12

GRANIČNI PRELAZ I CARINSKE PROCEDURE

1. Pripadnicima vojske države koja ih šalje nije dozvoljeno da pređu granicu države domaćina na putu prema području vježbe. Granične procedure će se sprovesti u skladu sa zakonodavstvom države domaćina i SOFA PfP.
2. Država koja šalje svoje pripadnike vojske treba državi domaćinu unaprijed što ranije da pred obavještenje, ali ne kasnije od 23. januara 2017. godine za vježbu "PLATINUM EAGLE 17.1" i ne kasnije od 27. marta 2017. godine za vježbu "PLATINUM EAGLE 17.2". Obavještenje mora biti napisano na engleskom jeziku i treba da sadrži sledeće detalje:
 - a. Početna tačka, prevozno sredstvo, putni nalog NATO-a, formular 302 NATO-a, deklaraciju o prenosu opasnih materija (mjesto, datum i vrijeme ulaska/izlaska na teritoriju države domaćina);
 - b. Podatke o učesnicima (detalje o svakom učesniku: čin, ime, broj pasoša, datu rođenja, državljanstvo i krvnu grupu);
 - c. specijalna oprema (komunikacijska oprema, kompjuteri);
 - d. zahtijevi za procjenu podrške državi domaćinu (zahtijevi za konvojem koji bi omogućio bezbjednost)
3. Država domaćin treba da dobije potvrdu, 10 dana unaprijed, o lokaciji tačke ulaska i izlaska pripadnika vojske države koja ih šalje, sa teritorije države domaćina. Država domaćin treba da bude obavještena o svakoj promjeni lokacije tačke izlaska, 5 dana prije izlaska sa teritorije.
4. Od pripadnika vojske države koja ih šalje zahtijeva se da na ulasku i izlasku sa teritorije države domaćina pokažu ličnu kartu ili pasoš.

5. Kompjuterska oprema mora da ima razrađene podatke o formama carinskih dužnosti. Sve lične stvari (kompjuteri) moraju biti prijavljeni prilikom ulaska, u skladu sa carinskim propisima.

Član 13

ODNOSI SA JAVNOŠĆU

1. Za ovaj Tehnički sporazum svi aspekti odnosa sa javnošću će biti u nadležnosti države domaćina. Pripadnici vojske države koja ih šalje treba da budu diskretni u odnosu na njihovo učešće u vojnim vježbama države domaćina.
2. Osnovna medijska pravila će biti obezbjeđena svim učesnicima u skladu sa zahtijevima za interjue i mogućnost fotografisanja u posebno određenim oblastima.
3. Svaki imenovani predstavnik ili PR vježbe će imati ovlašćenje za javna obaveštenja. Ovaj PR ili imenovani predstavnik će kordinirati i odobravati svako fotografisanje. Za ozbiljne incidente koji uključuju predstavnike vojske koja ih šalje jedino ovlašćenje će imati predstavnik za odnose sa javnošću ambasade države koja šalje svoje predstavnike vojske. Za ozbiljne incidente koji uključuju i državu domaćina i državu koja šalje svoje predstavnike vojske ovlašćenje će imati nadležni organi.

Član 14

NESUGLASICE

1. Svaka nesuglasica u vezi sa tumačenjem ili sprovodenjem ovog tehničkog sporazuma će biti riješena konsultacijama između predstavnika ugovornih strana.

ČLAN 15

IZMJENE I DOPUNE

1. Izmjene i dopune odredbi navedenih u ovom tehničkom sporazumu će biti izvršene putem pisanog sporazuma ugovornih strana.

2. Svaka ugovorna strana može predložiti izmjene i dopune ovog tehničkog sporazuma u bilo koje vrijeme. Izmjene i dopune sa kojim su se složile obje ugovorne strane će stupiti na snagu u skladu sa članom 16 ovog tehničkog sporazuma.

Član 16

STUPANJE NA SNAGU I TRAJANJE

1. Ovaj Tehnički sporazum će stupiti na snagu na dan poslednjeg potpisivanja.
2. Ovaj tehnički sporazum će važiti sve dok svi pripadnici vojske države koja ih šalje sa svojom opremom ne napuste teritoriju države domaćina i dok se ne riješe sva pitanja koja se tiču implementacije sporazuma na zadovoljstvo obje uključene strane.
3. Ovaj tehnički sporazum je sačinjen u dva identična primjerka na engleskom jeziku.

**U IME MINISTARSTVA ODBRANE
CRNE GORE**

**U IME MINISTARSTVA NARODNE
ODBRANE RUMUNIJE**

KAP. FLORIN BARBU

**ŠEF OPERACIJA, PLANIRANJE I
MOGUĆNOST USLUGE KOPNENIH
VOJNIH SNAGA**

Dana _____ 2017

Dana _____ 2017

TECHNICAL AGREEMENT

BETWEEN

THE MINISTRY OF DEFENSE OF MONTENEGRO

AND

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENSE OF ROMANIA

CONCERNING

THE PROVISION OF HOST NATION SUPPORT FOR THE MILITARY

EXERCISE “BLACK SEA ROTATIONAL FORCE 17.1”

DURING - MILITARY EXERCISE “PLATINUM EAGLE 17.1” AND

“PLATINUM EAGLE 17.2”

UNCLASSIFIED

Blank page

The Ministry of Defense of Montenegro and the Ministry of National Defense of Romania, hereinafter referred to as “the Parties”,

UNDERSTANDING that this Technical Agreement (TA) does not create legally binding rights and obligations that do not currently exist pursuant to any international agreement between the state Parties,

PURSUANT TO the Agreement between the Ministry of Defense of Republic of Montenegro and the Ministry of National Defense of Romania signed in Bucharest, on 17th September 2008 and signed in Podgorica, on 09th October 2008, hereinafter referred to as the „Agreement”.

CONSIDERING the provision of the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States Participating in the Partnership for Peace regarding the status of their forces signed on June 19, 1995, further referred to as the SOFA Pfp,

NOTING the desirability for uniform procedures applicable to the Armed Forces of participating Nations in the conduct of the Training Event,

DESIRING to agree on the details of the Training Event, logistic support, financial and other responsibilities and requirements of the Parties,

COMMITTED to strengthening the bonds of friendship and mutual understanding between the participating Nations.

Have agreed on the following provisions:

Article 1 DEFINITIONS AND ABBREVIATIONS

For the purposes of this TA the following terms will apply:

1. TA: Technical Agreement.
2. Training Event (TE): The training events are entitled “PLATINUM EAGLE 17.1”, and “PLATINUM EAGLE 17.2”, part of “Black Sea Rotational Force 17.1” military exercise and will take place in Romania from 20 February to 01 March 2017 and from 24 April to 04 May 2017.
3. Parties: the Ministry of National Defense of Romania and the Ministry of Defense of Montenegro.
4. Participants: members of the state Parties’ Armed Forces participating in the preparation and execution of the TE.

5. Host Nation (HN): Romania.
6. Host Nation Support (HNS): assets and services provided by the HN to SN for the purposes of the TE.
7. Mihail Kogalniceanu Permanent Forward Operational Site (MK PFOS).
8. Babadag Training Area (BTA) - the area where the TE will take place.
9. Smardan Training Area (STA) - the area where the TE will take place.
10. Sending Nation (SN): Montenegro.
11. Training Event Area (TEA): Land, waters and air parts of the HN territory used by the participants during the conduct of the TE.
12. Marine Forces Europe and Africa (MFE/A).
13. Point of Entry (POE): border crossing between the Republic of Bulgaria and Romania where the SN forces enter into the territory of the HN.

Article 2 GOALS AND OBJECTIVES

1. This TA establishes administrative procedures agreed between the Parties concerning the conduct of the activities during the TE. The goal of this TA is to determine the rights and obligations of the Parties and the participants as well as the basic principles and real life support arrangements that guide the execution of the TE.
2. The Parties agree to make their best efforts to satisfy the terms of this TA in order to make the TE a success.
3. All the provisions of this TA shall be applied exclusively with respect to the preparation and execution of the TE.

Article 3 GENERAL PROVISIONS

1. All details regarding the implementation of this TA and the execution of the TE are set by the Parties themselves.
2. The use of HN facilities and training activities will be done in accordance with the ascertained safety rules and regulations in compliance with the HN legal codes and the valid rules in the respective Armed Forces.
3. During the exercise English will be the common working language, and no interpreter will be provided by the HN.

Article 4 TRAINING

1. “Black Sea Rotational Force 17.1”, exercise “PLATINUM EAGLE 17.1”, and “PLATINUM EAGLE 17.2” will be conducted in Romania at STA and BTA.

2. The “PLATINUM EAGLE 17.1” training module will take place in Romania from 20 February to 01 March 2017. Montenegro participants will deploy to Romania by ground no later than 19 February 2017 and redeploy by ground no later than 03 March 2017. The “PLATINUM EAGLE 17.2” training module will take place in Romania from 24 April to 04 May 2017. Montenegro participants will deploy to Romania by ground no later than 23 April 2017 and redeploy by ground no later than 06 May 2017.
3. SN will participate at the exercise “PLATINUM EAGLE 17.1” with up to 3 pax and at the exercise “PLATINUM EAGLE 17.2” with up to 40 pax.
4. Montenegro participants will arrive in STA and BTA with their own combat gear.

Article 5 OBLIGATIONS OF THE PARTIES

1. Parties are responsible for the execution of their obligations resulting from the preparation and conduct of the TE, in light of SOFA PfP.
2. The HNS starts from the moment the first SN Participant enters the territory of the HN and ends the moment the last SN Participant leaves the territory of the HN.
3. Internal communication of the SN’s forces will be performed by means of assets provided by SN, using the frequency determined by the TE organiser.
4. HN will not provide transportation for the participants of SN from the POE to the TEA. This will be subject of arrangement between MoD of Montenegro and MFE/A.
5. All medical services will be supported according to article 10.
6. SN personnel will bring their own individual weapons.
7. The HN will provide MEDEVAC and Force Protection for SN at BTA.
8. In case of an incident, as it is defined in HN legislation regarding the health and safety, involving participants from HN occurs, it will be immediately communicated to the detachment Commander, and subsequently, to the national structures in his area. Investigation of these incidents must be carried out according to HN national regulations.
9. The military authorities of the SN have the obligation to notify the Romanian military authorities, within 24 hours from the moment there is a reasonable suspicion of a potential crime committed by the SN participants, within the territory of the HN.

Article 6 SAFETY AND SECURITY

1. During the entire period of the TE, the HN will have the whole responsibility on setting security matters and force protection policy, aiming at diminishing the vulnerability of the participants, facilities, equipment and operations in case of a threat of any kind and in all situations.

2. Respecting the security rest with the SN Participants during all the TE.
3. At the beginning of each event during the TE, HN will provide the SN Participants with appropriate safety and security briefings, according to the Romanian law.
4. Participants of the SN will use the facilities of the HN according to the legislation and regulations of the HN and the procedures associated with the TE.
5. Upon specific requests, the HN will provide convoy escorts for the SN participants during their movements on the HN territory from the POE to the TEA and back to the point of exit. SN will send movement security support requests to HN at least 10 days prior to the entry on HN territory.

Article 7 LEGAL ASPECTS

1. SN Participants are obliged to respect the laws, regulations, procedures and customs of the HN during the TE and to restrain from activities that are not in accordance with the nature of the exercise.
2. The responsibility of SN Participants regarding possible damage caused, as well as their disciplinary and criminal responsibility as well as their status shall be regulated in accordance with SOFA PfP.
3. On the territory of the HN, SN is under the disciplinary command of their national authorities and senior representatives.
4. Participants will respect the HN regulations and standards concerning environmental preservation, as detailed in Article 11 of this TA. HN will brief the SN Participants on HN regulations and standards concerning environmental preservation.
5. In case of an environmental accident (contamination, fire, or other damage caused to the environment), the Parties will be informed immediately, so that the expert assessment of the damage done could be performed, and the reimbursement be carried out in accordance with the Article 8 of the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces (NATO SOFA).

Article 8 INFORMATION SECURITY

1. The classified information generated or exchanged in connection with the preparation and conduct of the TE and this TA will be used, transmitted, handled and safeguarded to the interest of the Parties and in accordance with the TE objectives and the international agreements in force between the states Parties.
2. Any intelligence products from the TE, including maps and imagery of the exercise area shared between Participants / all parties involved in this exercise will be handled as permitted under the provisions in force between concerned states Parties and / or other parties involved.

Article 9
GENERAL LOGISTIC SUPPORT

1. MFE/A will cover all logistical expenses including lodging and meals for the participants of SN.
2. The SN will not cover the expenses associated with internal transportation in support of the exercise during the preparation and the conduct of the TE, in military installations within the TEA.
3. The SN will also be provided, without charge, with parking slots for vehicles in the barracks areas and military installations.
4. HN will not provide working facilities. Specific provision may be established through arrangement between MoD of Montenegro and MFE/A.
5. The HN will provide the communication support necessary for the conduct of the TE. Any specialized communication equipment that the SN require in order to communicate with their MoD or Land Forces Staff are the SN responsibility and needs to be de-conflicted with the HN in terms of band, mode and frequencies.
6. HN will not provide laundry services. Specific provision may be established through arrangement between MoD of Montenegro and MFE/A.

Article 10
MEDICAL SUPPORT

1. In accordance with paragraph 5 of Article IX of the NATO SOFA, HN agrees to provide to SN personnel any emergent or emergency medical or dental care, including hospitalization, under the same conditions as comparable personnel of the HN. Follow-up treatment will be paid by the SN through SN government, applicable national insurance policy or individually in accordance with the procedures of the respective medical facility.
2. Emergency medical aid will be provided at no charges by the MFE/A and HN's specialized military and civilian facilities. Medical care, which is not emergency, will be covered by SN or by the individuals, depending on the SN's applicable procedures.
3. Costs that include hospital treatment will be paid by SN or by the individuals, depending on their individual insurance and national procedures.
4. The MFE/A and HN will provide medical support as follows:
 - a. one NATO Role 1 medical team within exercise location;
 - b. medical care, including surgical and all other kinds of intervention, at civilian hospital, according its regulations;
 - c. one ground ambulance with physician and equipment for emergency medical aid will be available for exercise area. Coordination and duty schedule will be agreed upon with the Exercise Commander;
 - d. medical evacuation from the point of injury to the nearest medical facility.
5. The HN will be responsible for the collection and the disposal of any and all

medical waste produced in connection with medical services during the TE. When applicable, the SN should be responsible for depositing all medical wastes in the closest HN medical facility.

6. In the event of a death of a member of the SN participant during the TE, the death shall be reported immediately to authorities of both the HN and SN parties. Upon coordination with the HN, SN authorities shall, in accordance with their own applicable regulations, take charge of, transport, and remove the remains of a member of the SN participant from the HN during the TE.
7. In the event of a death of a resident of the HN during the TE, which may involve SN members, the death shall be reported immediately to authorities of both the HN and SN.
8. If the HN requires an autopsy to be performed on the deceased, a doctor of the HN will perform the procedure. A doctor appointed by the SN authorities may also attend the autopsy. Upon request by the SN, the HN will provide a copy of the autopsy report.
9. The SN will ensure that its SN personnel are medically fit for the exercise.

Article 11 **ENVIRONMENT PROTECTION**

1. The HN will organize the waste disposal (including hazardous waste) in conformity with valid regulations.
2. All transport of hazardous materials will respect the HN legislation on procurement and handling of hazardous substances and transportation of hazardous cargo and applicable international agreements.
3. HN will provide fire extinguishers in the TEA in conformity with regulations of the HN.
4. The personnel of the SN will undertake appropriate measures to protect nature and environment, soil, air, forests and other vegetation and wild life in conformity with laws of the HN and applicable international agreements on protection of the environment.
5. After the end of the TE, areas in which the exercise was held have to be restored to the initial state. This will be ascertained by inspection control before and after the end of the exercise. Implementation of possible measures by an inspection team will be organized by the HN in conformity with valid laws and regulations in order to restore the areas to their initial status.
6. In case of eco-accident the SN has the obligation to immediately inform the appropriate HN point of contact.
7. The HN will organize monitoring of the soil, air, noise and water before, during and after the exercise at locations where instruments are installed and where it is otherwise carried out for each exercise phase.
8. The Parties will not use materials and supplies that could cause radioactive, chemical pollution or any other permanent damage to the environment. The Parties

will strictly observe domestic and international legislation concerning treatment of hazardous substances.

Article 12 **BORDER CROSSING AND CUSTOMS PROCEDURES**

1. Participants of the SN are allowed to cross the border of the HN on route to the respective TEA. The border procedures will be in accordance with HN respective legislation and SOFA PfP.
2. The SN will provide notifications in advance to the HN as early as possible, but no later than 23 January 2017 for “PLATINUM EAGLE 17.1” and no later than 27 March 2017 for “PLATINUM EAGLE 17.2”. The notification must be in English and should contain the following details:
 - a. POE, mode of transportation, NATO TRAVEL ORDER, NATO 302 Form, Shipper Declaration for Dangerous Goods (place, date and time of entry / exit on / from HN territory);
 - b. data on participant personnel (details for each participant: rank, name, passport number, date of birth, place of birth, citizenship and blood type);
 - c. special equipment (communications, computers);
 - d. estimated support requests from HN (convoy security requests).
3. The HN needs confirmation, with 10 days in advance, on the location of the point of entry / exit of SN personnel in/out of the HN territory. Any change of the point of exit should be notified to the HN 5 days in advance of the exit.
4. SN personnel are requested to present identification card (personal ID or passport) while arriving and leaving in / from the HN territory;
5. Computer equipment has to have elaborated data on forms of the customs office. All personal items (computers) have to be reported at the time of entry, according to customs regulations.

Article 13 **PUBLIC RELATIONS**

1. For this TE, all the public relations aspects will be entirely in the responsibility of the HN. SN personnel should maintain a low profile regarding their participation in HN military activities.
2. Media ground rules will be provided to all representatives regarding requests for interviews and access to photo opportunities in special designated areas.
3. Each Party’s designated exercise PR representative will have release authority for press releases. The PR or designated representative will coordinate and approve any photos to be taken. For serious incidents involving SN personnel the SN’s Embassy Public Affairs Officer will be the only authorized release authority. For serious incidents involving the HN and SN, release authority will rest with the respective authorities.

**Article 14
DISPUTES**

1. Any dispute regarding the interpretation or implementation of this TA will be settled through consultations between the representatives of the Parties concerned.

**Article 15
AMENDMENTS AND SUPPLEMENTS**

1. Amendments and supplements to the provisions specified in this TA will be accomplished through the mutual written agreement of the Parties.
2. Each Party can propose amendments and supplements to the TA at any time. Amendments and supplements agreed upon between the Parties shall enter into force in accordance with Article 16 of this TA.

**Article 16
ENTERING INTO FORCE AND DURATION**

1. This TA will enter into force on the date of the last signature.
2. This TA will remain valid until all SN and equipment leave the HN territory and all matters pertaining to the implementation thereof are settled to the satisfaction of both parties involved.
3. This TA is written in two identical copies in English language.

**ON BEHALF OF THE MINISTRY
OF DEFENSE OF MONTENEGRO**

**ON BEHALF OF THE MINISTRY
OF NATIONAL DEFENSE OF
ROMANIA**

**COL. FLORIN BARBU
CHIEF OF OPERATIONS,
PLANNING AND CAPABILITIES
SERVICE
LAND FORCES STAFF**

On _____ 2017

On _____ 2017